Podcast tip

Podcast: “Klimaatmaatregelen hoeven landbouwers niet altijd geld te kosten, vaak brengen ze ook iets op”

Podcast tip

De uitzonderlijk droge en hete zomer van 2026 maakte nog maar eens duidelijk dat landbouwers zich moeten wapenen tegen een steeds extremer klimaat. In de nieuwste aflevering van de podcastreeks Komt het goed met ons eten? leggen ILVO-experten Veerle Van linden en Thijs Vanden Nest uit hoe landbouwbedrijven klimaatvriendelijker én weerbaarder kunnen worden. Alvast een tip van de sluier: klimaatinspanningen hoeven niet per definitie geld te kosten, vaak brengen ze ook iets op.

2 SEPTEMBER 2026

Griet Lemaire

Lees meer over:
klimaat
droogte

Mitigatie én adaptatie

Klimaatmitigatie en -adaptatie zijn twee kanten van hetzelfde verhaal. Bij mitigatie gaat het om het verminderen van de klimaatimpact, bijvoorbeeld door minder broeikasgassen uit te stoten of koolstof op te slaan. Voor de landbouw zijn vooral CO_2, methaan en lachgas belangrijke emissies. Adaptatie gaat over de vraag hoe landbouwbedrijven zich kunnen aanpassen aan het veranderende klimaat. Denk aan andere teelten en rassen, aangepaste technieken, een betere waterhuishouding of maatregelen tegen hittestress bij dieren.
Volgens boerderijmanager Thijs Vanden Nest wordt die tweede pijler steeds belangrijker. “Risicospreiding” is volgens hem één van de belangrijkste wapens waarover landbouwers beschikken. Door te spreiden over verschillende teelten, productiemethoden en afzetkanalen kunnen bedrijven weerbaarder worden tegen extreme weersomstandigheden.

Klimaatscan als startpunt

Maar waar begint een landbouwer die zijn klimaatimpact wil aanpakken? Eén van de instrumenten die ILVO daarvoor ontwikkelde, is Klimrek. Dat bestaat uit een klimaatscan en een daaropvolgende klimaatkoers. Tijdens de scan wordt het volledige bedrijf doorgelicht: welke inputs komen binnen, welke producten verlaten het bedrijf en hoeveel energie, meststoffen, voeder en brandstof

worden gebruikt? Via een levenscyclusanalyse wordt vervolgens berekend welke impact de verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering hebben.

> **Risicospreiding is één van de belangrijkste wapens waarover landbouwers beschikken om zich aan te passen aan de klimaatverandering**
>
> Thijs Vanden Nest - Boerderijmanager ILVO

De resultaten verschijnen op een dashboard en maken duidelijk waar de grootste verbeterpunten liggen. Een consulent bekijkt samen met de landbouwer welke maatregelen haalbaar zijn en kan verschillende scenario's doorrekenen. Waar mogelijk wordt ook een kosten-batenanalyse gemaakt.
Intussen lieten al ongeveer 1.000 Vlaamse landbouwbedrijven uit verschillende sectoren een klimaatscan uitvoeren. Bij melkveebedrijven zijn er ongeveer 900 individuele bedrijven gescand, sommige meerdere keren. De scans leveren ook verrassende inzichten op. Zo blijkt bij melkveebedrijven de klimaatimpact van voeder een belangrijke rol te kunnen spelen. De productie van aangekocht voeder heeft zelf een klimaatimpact, terwijl de kwaliteit van het voeder ook bepaalt hoeveel methaan de dieren uitstoten.
Ook andere maatregelen kunnen financieel interessant zijn. Zo kan grasklaver zorgen voor een betere verteerbaarheid en stabielere opbrengsten. Een lagere afkalfleeftijd kan de kosten drukken doordat minder dieren moeten worden aangehouden en gevoederd.
"Het idee dat klimaatmaatregelen geld kosten aan de landbouwer, klopt zeker niet altijd. De meeste maatregelen gaan juist iets opbrengen", klinkt het in de podcast.

Niet alleen klimaatvriendelijker, maar ook weerbaarder

Naast het verminderen van de uitstoot zal de landbouw zich ook moeten aanpassen aan het klimaat dat al verandert. Water vasthouden en beschikbaar maken blijft belangrijk, maar volgens Vanden Nest is dat slechts één onderdeel. Ook een ruimere vruchtwisseling, andere rassen, conserverende bodembewerking en meer organische stof in de bodem kunnen de weerbaarheid vergroten. ILVO onderzoekt onder meer welke rassen en teelttechnieken het best presteren onder extreme droogte en hoe water langer in de bodem kan worden vastgehouden.

> **Een klimaatscan kan helpen om de problematiek concreet te maken en te tonen waar op een individueel bedrijf de grootste winst te behalen valt**
>
> Veerle Van linden - ILVO-onderzoeker

Daarbij duikt een ander probleem op: de afzetmarkt. Een landbouwer kan nog zo goed voorbereid zijn op een veranderend klimaat, maar als een alternatieve teelt onvoldoende rendabel is of er geen afzet voor bestaat, wordt het moeilijk om de stap te zetten.
"Klimaatadaptatie is daarom niet alleen een verhaal voor de landbouwer. Ook de rest van de keten en de consument spelen een rol", benadrukt Vanden Nest.

"Laat je niet verlammen"

De onderzoekers willen vooral vermijden dat de omvang van de klimaatuitdaging landbouwers ontmoedigt. "De eerste stap is de moeilijkste", zegt Veerle Van linden. Een klimaatscan kan helpen om de problematiek concreet te maken en te tonen waar op een individueel bedrijf de grootste winst te behalen valt.
Benieuwd naar hoe een klimaatscan werkt en welke maatregelen landbouwers kunnen ondernemen? Beluister dan zeker de podcast.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada